

Sy-li spěval,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwoś da.

Njech ty spěvaš
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Dženj pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočnity.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosđ je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će. F.

• Sserbičke njeđželske lopjeno. •

W Budyschinje, 12. augusta 1923.

Wudawa ho kóždu žobotu w Smolerjez knihiczschečeřni a płačzi schtwortlētne 200.— hr.

11. njeđžela po ſwj. Trojizv.

Japoščtolske ſtukti 10, 25—33.

Jako běsche Bóh ſwét ſtvoril a ſemju krásnje wuhotovil ſe wſchém, ſchiož na ſemi je a woſebje čłowjekom wudebił ſe čželnymi kaž ſ duchownými daranii, je wón chył, ſo by čłowjek na Bóha pedomny był. Tehodla da wón čłowjek ſwědomje, kotrež jeho na Bóha a na Božu wolu ſtajnje dopominja. Alle čłowjekojo ſu krásnoſež njeſachodneho Bóha ps̄chewobroczili na čłowjeku podobnoſež abo na podobnoſež ſtwerenjow, a čłowjekojo žami ſu ſapadnyli do žadnoſežoſt jich wutrobów a ſo mot nich wobknježa. Tač bu ſwét roſtorhnjeny, tač naſtachu nójny a njeſchecželſta njeſ człowjekami a lidam. Człowjekojo je hréſhna człowjeka wola bóle wažna hacž Boža wola? — Jako čžaž bě dopjelnjeny, poſbla Bóh ſwojego ſyna, ſo by tón ps̄chewinyl móz hréchow nad człowjekimi wutrobami a ps̄chijnejſt na ſemju Bože kraleftwo a człowjekami ſ tenu dopomhat, ſo bychu kaž bratsja a ſotry ſo lubowali njeſ ſobu a Bóha Wótza čeſejzili a ſbóžnoſež ps̄ches Chrysta dobyli. Tehodla Jesuž ſwojim wuežobnikam ps̄chikasa: „Džicje po wſchém ſwěcze a ſwěcze wſchitkých pohanow!” Njeđyrbjaše žane roſkory wjazyh bhež, wſchitzu džeczi jeneho Wótza w njebjiežach. Hdze ſtejmy dženja? Tseczi džel čłowjekſta na ſemi ſo mjenuje kſchecžijanſti — a tola tež tu: ſelko roſkory a hidy, kajke wójny a njeſchecželſta! Hdze ſu kſchecženjo, ſo bychu Božu wolu dopjelnili, a Bóh tola chze, ſo by wſchitkim ludžom pomhane bylo? Abo je hréſhna człowjekzna wola bóle wažniſcha hacž Boža wola? Skoro ſo tač ſda. Tola tač njeſmě to bhež abo wostacž! Dženj ſebi ludžo hlowu ſamaju, tač mohli wupuež namakacž ſe trſcheje

muſh čžaža w krajiach a ludach, njeſ krajam i a ludžimi. Tola jenož jene móže pomhacž, ta proſtwa: „Stwoř me mni, Božo, czíſtu wutrobu, a daj mi noweho, wěſteho ducha. — haj kſchecžijanam woprawdze kſchecžijanského ducha!” W tač mjenovaných kſchecžijanskich ludach knježi duch pohanſkeje ſebicžnoſeže. W kſchecžijenjo, dajeze mot Jesužoweho ducha ſo wjeſz, ſo byſhceze podobnoſež na Bóha ſaſo dobyli!

Tehodla pohladajm ſa Pětra, ſo bychm ſot tuteho wuežobnika Jesužoweho wuſli:

1. Sswěru ps̄checžiwo temu, ſchtož ſebi Bóh žada.
2. Ponížne ſamopóſnacze.

1. Pětr, ſyn židovſkého luda, běsche po židovſkých uuežbačkých roſhwuczenyh a wobkručenyh we wěrje, ſo je iſraelſki lud Boži lud a Bóh je Bóh Iſraelſki. A jako Jesuž ps̄chimě, Boži Šsyn, běsche Bóh w nim ſa ſwój iſraelſki lud wocžafaneho Mejhiaža pójkal. To běsche Pětrowe ps̄chekwědeženje. To njeběsche tež ps̄chewinjene, runjež běsche Jesuž ps̄chikasa: Džicje po wſchém ſwěcze. Pohanjo běchu ſa njeho nječiſeži čłowjekovo. Alle we wiđenju, kaž nam naſch teſt praji, běsche Bóh jeho powucžil, ſo by žaneho čłowjeka ſa gmejnſkeho abo nječiſteho njeđzeržaſ. Ps̄chi džele ſa Bože kraleftwo masch ſedžboracž na to, ſchtož Bóh chze, niz na to, ſchtož ſebi myſliſh. Dženj kſhyschisých husto: Wostajeze pohanow, woni ſu ſnanu ſbožowniſchi dnyli uuj ps̄chi wſchej jich njeŵerje a njeſežinkach, wſchasko tež kſchecžijenjo njeſku, kaž ſo wueži! Temu ſteji napſchecžiwo Bože ſlowo: Bóh chze, ſo by wſchitkim ludžom pomhane bylo; a hdž kſchecžijenjo njeſku kaž ſo wueži, woſebje hdž ſo njeſtaraja wo Božu wolu, dha je to hańba ſa nich, kſchecžijanskí duch čini pra-

wych křesťjanow! — Pětr potajkem počkucha na Bože roštu-
ezenje a dže žobu do domu pohanského hejtmana Corneliusa.
Bóh je evangelijon wschém ludžom dal. Schtóż temu sadžewa,
jo žam shubi. Sswěru potajkem pschećzivo Bozej woli psche-
wscitko!

Tak ma bycz we wschém naschim wobeńdzenju, w naschim
powołaniu. Wot prawego sastojnika ho niczo wjazy nježada, hacž
so by wérny namakały był. Tak we wschédnym powołaniu.
Temu je nisne husto wulke žamospřeże, hdvž ho eži powołuje
prawje njeſpodoba, hdvž teho wuspěcha njenamakały, ketryž wo-
czękujeſch, hdvž je džela pschewjele, mozy, kaž ho eži ſda, pak psche-
mało. A tola ma ho dželo dokonjecz! Dwójz czežlo eži budže,
jeli so na wschelakore wobmyſlenja ſedžbujesz; wcho pak na-
najložho pschewinjeſch, hdvž ſebi prajisch: živjenje žwoju pichi-
kluſhnoſez dopjelni prawy sastojnik Boži. A taſtemu ſhwernemu
ſlukowanju Bóh žohnowanje ſhubi. Hdvž ratař ho nochze pro-
zowacz, njemóže k niežomu pichánce. Hdvž dženž džela ſer nrohze
ſtwoje hodžinu dželacz, dyrbí trádacz. Živjenje ſebi dženž žada,
so by kóždy ſtwoje mozy napinał; pichi džen a wjetſche drohorze
dyrbí kónz braęz, schtóż ſebi njecha žam pomhaęz abo ſomuž ho
hewał njeponha. Tola bohužel dyrbimy dženž tež widzecz, ſo
tač někotry ho žimi bóle hacž hdvž prjedy psches jebanſtvo, psches
ſkuwanje a tač podróženje czlowieſkeje zyroby atd. Tehodla hla-
daj pschezo, ſo by ho twojego powołania na křesťjanſke wasch-
nje měl. Tač křesťjan njeſapomí ženje, ſo by Bohu ſamol-
wity ſa wcho, ſchtož cziniſch a tež ſak jo cziniſch. Wěſte ſu ſa
wchě čažby poſtaſene Bože ſainje. Móže bycz, ſo je eži ſterje
móžno bjes nich ſtwoje živjenje po žadanjach wutroby wuziwačz!
Alle ſajke je to živjenje — kaž rěka, fotraž psches hrjoh ſtupi.
Wona drje je ſchěrſcha, ale njeje hluboka. Tač je tajke živjenje
ſtrjerschne, bjes hlubokich ſaměrow, a ſhubi ſkónežnje, k čemuž
je powołane. So bychmy tola pschezo poſkali kaž Pětr na to
ſkoto: Bóh chze to; ſo bychmy cziniſli kaž Pawoł: Tehodla tač
běžu, niz jako na njeſte; ja tač bechtuju, niz jako jedyn, ſiž do
lóſta ruba; ale ja poſimam ſtwoje czeſlo a woſkludžu jo na
žlužbu!

Tonu pak ſlužba ſylna wěra do Boha, fotraž ſwét psche-
winje. Sswět naž wabi ſe ſtwojimi lóſchtami, naž krjuduje ſe
ſkónežnemi, naž ſphytuje ſ njewobſtejnnoſezu a ſ njedžakom a ſe
ſkónežnu. Temu ſtaſ napſcheczivo jako brónje wěry a modlitwu a
ſcjerplinoſez a czichu myſl. Jeſuž praji: Na ſwěcze macze wý
czeknoſez, ale budźče dobreje nadžije, ja ſym ſwét pichetwinj. —
A ſchto je ſkónežnje najrjeñſche dobyče? — To, ſo ho žam
pschewinjemy. Vohla wěz, tých lubowacz, ſiž naž lubuja, tola
Jeſuž praji: Lubujeſe ſtwojich njeſcheczelow! Vohla wěz, Božu
wolu dopjelnicz, hdzeg naž ſbožo a wjeſele witaju, ale Jeſuž než
wueži ho modlicz: Twoja wola ho ſtan! —. Vohla wěz: wjeſolý
bycz ſ tym, ſiž je wjeſolý — tola Jeſuž pchiftají tež: płaczczę
ſ tymi, ſiž płakaju. Tuž masch pichewinjcz twoju ſlaboſez a
njewěru a ſebicnoſez, ſo by Bóh tež psches tebje ſtwoje ſaměry
dopjelnil. Budž ſwěrny w tym, ſchtož Bóh wot tebje a ſ tobu
chze.

2. Je pak nam Pětr ſ tym prawy pchiftad dal, dha tež nam
da nisn poſladnihež do ſtwojeje wutroby. To je ponizne žam-
poſnacze, ſchtož ju debi.

Tak někotra kniha je ſo pižala wo tym, ſajki maja ludžo
ſe žobu wobſhad měcz. Schtoda ſkónežnje wo tu prózu, pchetož
žane druhe knihi naž njemóža lěpje wo tym rošwuečez hacž
naſcha biblij, jenož ſo bychmy ſ njeje wufnycz chyli. Wona
nam ſwěczi do naſheje wutroby a nam dawa prawe žam-
poſnacze a naž wjedze k poniznoſeſi.

Tač Cornelius Pětra wuhlada, padže wón k jeho nohomaj.
Pětr pak wotmołwi, jeho poſběhnywſchi: Stawaj, pchetož ja
ſym tež czlowjeſ. To běſhe wón naſuňkyl wot teho, ſiž praji:
Schtóż ho žam powyschuje, tón budže poniženj... haj: nichtón
njeje dobrý, ſhubi tón jeniečki Bóh! Ŝelko jich ie, ſiž ſu w nje-
ſbožu njeſzwěrni, w dobrych dnjach pak hordži. Remižy křežorojo
ſu ho czeſcicž, ſu ſebi woprowacz dali, jač vnychu bohojo byli,
a ſelko křesťjanow je ho tehodla morilo, dokelž czlowieſkam wo-
prowacz nochzvch. Tač ponizne wuſnatwa ho Pětr, fotrehož
běſhe tola tón ſenje wobhnadžil a ſ woſhebitym dčrami
wuhotowal: ja ſym tež czlowjeſ. Tač móženj tola wſchitzh
wot Pětra wuknycz. Ja ſo eži džatkuju, ſo njeſkym kaž druhý
czlowiekojo, tač modlesche ſo tamny farisejſli w templu. Podobna
hordosz ſmeži tež dženža w tač někotrej wutrobie, jeje naděn-
džesch pola wulſich kaž malych, kudsonych kaž bohatych. Šajke roſ-
džele naſtamu njeſtrebaſchi psches to mjes ſužodemi, mjes psche-
czelemi a ſnatymi. Je jedyn wjetſche ſbožo měl kaž druhý, hn-
dom czert ſa nim hraba a jeho wutrobu ſ hordosz ſapjelna. W mlodych lětach ſtaſ dwaj czlowieſkaj dobraj pscheczelaj, jedyn je
někto ho derje woženil, je druhich pscheczelow namakał, je hoto-
wy muž. Někto pscheczela ſe ſtwojich mlodych lět wjazy ujeſnaje.
Hordosz je jeho přjedawſche pscheczelne ſmyſlenje ſkaſyla. O,
vnychu ſebi tola wſchitzh prajili: ſmy czlowiekojo ſe ſlaboſczemi a
brachami — tamni ſu czlowiekojo runje kaž my. Haj njeje
ſkónežnje Bóh, ſiž ma wſchitkim wodacz, ſo vnychu živjenje a
ſbóžnoſez dobyli? Hdvž je Bóh wſchěk k temu powołał, ſo
vnychu Bože džeczi byli, ſchto dha dyrbí potom ſ zyla hordosz na
ſwěcze, a njeſoſkie ſa nam Bóh ſtwoju hnadu hneſe wſchej ſa-
ſchje ſaſkužby a doſtojnnoſez? Haj wotwikuje ſkónežnje ſa wěčnmu
ſbóžnoſez czlowieſka někto wot teho, ſchtož drusdž w nim wylala?
Njeje to wjèle bóle Bóh žam, ſiž žudži, haj ſiž tež naž žudžiež
budže po tym, ſchtož ſmy hódní? Pětr — wot hodžin, hdzeg
běſhe ſtwojego ſenje ſaprel — ponizny czlowieſ. Wón je ſho-
nił, ſo ſkoto wěrno je: ſomuž ho ſda, ſo ſteji, tón ho hladaj, ſo
njeſadnje. S tym, ſchtož tu na ſwěcze je, a ſchtož tu i.a ſwěcze
ma, ſebi nichtón njemóže njeſieſke kraleſtvo dobyč. Wjèle bóle,
ſchtož masch, je eži Bóh dal ſa twoje čažne živjenje, ſo by je
dobrym ſastojnikom był; a jeli ſo ſchto bohavojam je a czini
jeho wolu, teho ſameho ſlyſhi wón. Hladajmy, ſo bychmy Bohu
spodobni byli a jako Bože džeczi phtali Bože kraleſtvo a jeho
prawdoſez, dha budže nam wſchitko druhe pchidate. Šamjen!

h. w ř.

Sa křesťjanſke macjerje!

Po revoluziji je ſo naſchim žonam a macjeram, wolkam
kaž džowlam nowe prawo dostało: ſymedža někto tež wolicz a ſo
wolicz dacz. S wolką a ſ zyla ſebi wjèle ſ teho njeſežnja, a tola
je jara wažne, ſo žobu wola, jedna ſo tola žobu w ſa naſdróžſe, ſchtož
maja, wo ſtwoje džeczi a wo jich pchichod — jedna ſo wo
to, hacž ho džeczem wěra a nabožina ſaſhowa abo niz. Tehodla
džeczi dla ma ſóžda macz žobu pchihluſhnoſez, jeje nowe prawo
tež prawje wuziwačz, pchetož tač twari žobu pchichod naſchego
luda.

Alle hiſhcze wažniſche je, ſchtož macz, ſhlož ſotra, ſchtož
wolkia direktnje czini na džeczoch. Je ſo ras pižalo to ſkoto:
lud ſe ſběhniſe abo lud padniſe po tym, kaž žony w ludu ſu.
Widžimy, ſo wěra ho džen a bōle ſhubi ſ naſchego luda; póněže
tač dale, budžem ſkónežnje ſahubjenje ſnjecz. Swonkowne nje-
ſbožo njeje najwjetſche ſa naſch lud, wjèle bóle to, ſo by bōle a
bōle wſdawa wěry a ſwěry a waſchnjow naſchich wótzow. Teho-
dha je to naſch najzwycięſi nadawč, ſo naſhe džeczi ſaſko na-

wulnu, Boha ſo bojecz a jemu ſo dowericz. Węſcze ma ſchula w tym naſtupanju wulki nadarł a mōže wjele dobreho wukonjecz. Ale wjazh wuežini starschiſſi dom, najwiazh macz! Macz dyrbi ſažo džesczu ruzh ſtykoracz a ſ nim ſo modlicz. Macz dyrbi džesczu połasacz, kaſ Božu ſlužbu ſebi waži a ſwoju bibliju a ſwoje ſpěwarſke lubuje, ale tež we wſchém džele ſwojemu Bohu ſluži ſ luboſczu a ſe ſczerpliwoſcžu. A ſchto móža džeczni naſuſkuež wot starscheje ſotry! Ma ſo ta dobrzych wachnijow, džerži na dobrý porjad a na dobre mieno a na čeſez, budže ſ najlepſchim pſchikkadom ſa mjeniſchich bratrow a mjeniſche ſotry. Wowa ſak — kaſ wižoju na miej džeczaze wutrobi — dyrbi ſažo kaž předyh powjedacz rjane ſtawiſny ſ jeje žiwjenja, kaſ je Bóh jej pomhal w taſ někotre; miſn — a nichtón njemóže taſ rjenje powjedacz džeczom kaž luba wowa —; wowa dyrbi ſažo ſaſhezepicz luboſcz i Jeſuſez do młodych wutrobów, dyrbi jich ſpěvacz naſučicz rjane ſchtuczki a ſhruſche, a nichtón nje-dokonja ſlepje ſ džeczimi wulnycz kaž wowa! Taſtich domow ſtuſja ſynojo a džoriki do ſweta, kiz twjerdze ſteja we wérje, kiz ſebi ſalhovaju čiſtu wutrobi a cziste ſwědomjo, kiz twarja ſe luboſczu ſobu na ſbožu ſuda a kraja. A hdze placz ſlepje ſkoto: ſchtož čłowjek ſyje, budže wón ſnjecz. Křeſeſzijanske rnočerje, dopomíče ſo wachchich naſwujeczich pſchikkusnoſez!

H.

„Někotre padze na dobru roſu.“

Drje žadny čaſh njeje taſ ſ lóhka ſmyſlem byl kaž naſch čaſh. Bóh drje naž czežko doſcz domachphata, ale ludžo nochzedža do njeho wéricz, nje poſkuſhaju na jeho ſkowa, nje ſtaraju ſo wo ſcheczanske wozehnjenje džeczi. A hdzež w starschiſſim domje pobožneho ducha njeje, tam je husto doſcz wſche nabožne roſmu-čzowanje džeczi podarmo. Czim bôle ſo wježeliny, hdvž hdvž a hdvž ſhonicz ſměny, ſo wuſky wózho ſkowa tež dženža hischče zyle podarmo njeje. Tež dženža hischče padnje někotre ſorno na plódnu roſu. Sa to njech je dopofas ſlědowazh liſt. Mle-đenž je jón piſał. Wón ſebi něhdyn na paczernach wſchu prózu dawasche a dosta tež jako myto ſwojeje pilnoſcze čeſtnu ſherbſtu bibliju ſ legata fararja Jakuba ſa pilne ſherbſke paczeczki džeczi. Jak po konfirmaziji na ſlužbu czehnjesche, nje ſabu ſebi bilſliju ſobu wſacž do zuſby. W tu ſhwili džela w Hamburgu a piſa ſot wot tam ſlědowaze:

W H a m b u r g u , 29. iulijs 1923.

Dostojny ſnjeſ ſararjo!

Dowolcze mi, ſo Wam po doſhim čaſhu někotre rynežki piſam ſ dalokeje zuſby w mojim džele, ſtiwjenju a ſadžerzenju. Kaſ ſo mi wjedze daloko wot domiſny poła zuſykh ludži? Jak moju lubu domiſnu, starscheju, bratrow a ſotsje wopuſhežich, ſym ſ polnej nadžiju ſo dowěriſ mojemu lubennu Bohu, kotrež mje ſwarnuje a ſchfituje. Drje je ſo mi tu w Hamburgu přeni čaſh jara hubjenje ſchlo, tola ja njeſkym wotpadný mot mojego lubeho Boha a ſym ſo jemu ſ zylej wutrobi dowěriſ. Wón je mi ſ miſn pomhal a ſwarnuje mje pſchede wſchém ſym. Moje heſlo je pſhezo: Wſchitz, kotsiž do Jeſuſa wérja, nje budža ſhubjeni, ale ſměja to węczne ſtiwjenje.

Dostojny ſnjeſ! Niſhón ſebi myſliež nje može, ſchto do ſtiwjenja něko w taſ wulki měſce, kaž Hamburg je, ſnježi, kažy ludžo tu něko wotloběhaju: ſchtwórt džel Hamburgſkich džeczi njeje wuſkežny, woni běhaju wokolo kaž pohano. A hdvž nježelu do Božeho domu pſchindžes, nimaše nikoho nje-wuſkladach. Zyrkej je nimaše proſdnia a ſwet je ſly, hacžrunje ſym doſcz domachphatja wot Boha naſhoniſi. Lud ujeda ſo myſliež a wjedze ſwoje ſle ſtiwjenje dale. Ja paſ ſ tajfimi člo-

wjelami žadny wobkhad nimam a wuběram ſebi tajfich, kotsiž hischče do Boha wérja a jeho njeſuzpiwaju. Nekotiſi čłowjekojo wjedu čertowske ſtiwjenje, kholža na ſcherokej dróſy, myſla jenož na ſwětne, dadža ſo ſawjescz. Je nětko hróſny čaſh ſa němſki kraj, hdvž ſo dopomniſch, kaſ je předyh bylo. Prjedawſchi čaſh je bohužel nimo. Bóh paſ ſo njeda ſa ſměch měcz.

Na ſwěcze njeje nětko nicžo druhe hacž rubienſtwo a mor-darſtwo. Tu ſo ſkoro njemóžech wjazh na haſhy widžrež dacz. Wjeczor ſo ludžo nadpadnu a wurubja, a to pſches młodostních — kommuñiſtow. Dželam nětko w jenej bližatni a ſaſlužu rjany pjenjes.

Tuž ſkoneču w nadžii, ſo bóřhy powjescz wot Waſh doſtanu, a ſo Bóh Waſh ſwarnuje — ſchfituje, ſo strovy wostanje: ſe ſwójbu. Tón Wſcheczobroczíw ſdžerž jene ſtiwjenje, kiz ſo pſches luboſcz i čłowjekam a wopracodžite ſaſlužby wuſnamjeni, hischče dolho! Wón pſchihotuj Wam ſkonečnje ſhwjatok ſtiwjenja!

Moje ſtiwjenje dyrbi Wam dopofasacz, ſo Wachce předawſche dobroty njeſcze žanemu njedostojnemu wopofasali.

S wutrobnym poczeſzowanjom wotai i Wachce doſtojnosczi ſwěru podwólny

M. M.

Wježeliny ſo, ſo ma młodenz we wulki měſce ſhwile, ſo na ſwojeho něhduscheho duſchepaſthra dopomnicz, ſo ſo ſe Bohom a wérui ſabéra a ſawjedzenjam ſ pueža dže. A proſhymy Bžha, ſo čzyt jeho tež dale ſdžeržecz na wuſkej ſcheczefz a we wſchém ſphtowanjach jeho wérui poſylnicz. Bóh daj, ſo by jeho wutroba byla rola, na ſotrefz Bože ſkoto pſchinjeſe ſtokrōczne plody.

S. S.

Zyrkej a ſtat.

Wcžera, 11. augusta, wopominachmy w Božich domach ſ přenjemu rafej to, kaſ bu po njeměrach a njeporjedje revoluzije we němſkim kraju wuſtawa ſawjedzena a taſ ſažo wſcheniu ſtiwjenju a dželi wěſty ſaſožk położeny. Hacž runje njeje ſakón, kotrež dyrbi tutón dženž ſa kraju ſwjetlen ſcžinie, hischče wuſchoł, čzytſche wuſkostatna wuſhnoſcz tola, ſo by ſo tež lětka hido tutón ſa nětežiſhi ſtat taſ ſažn dženž ſwjetciſi a pſchecz ſe ſebi ſ tomu, ſe by tež zyrkej jón ſobužwjeczila, ſo by ſo tež pſches Bože ſlužby ſobužwjeczila. Po tuthym pſcheczu němſkeje wuſhnoſcze lě tež ſakſte krajne konſiſtorium węzeraſtſche ſwjetcenje pſruežilo. Capi-ſhamy to tu tehodla, dokež to někole w tajfim čaſhu, hdzež to pſcheczo rěka: ſtat pſcheczivo zyrkej! ſkyſhimi, ſo je ſebi ſtat pſchac, ſo by zyrkej tutón dženž, kotrež je tola najprjedy dženž ſtata, ſobužwjeczila.

Šhonjenje.

Snamjenith ſekar ras ſ jendželſkim předarjom Kavanaghom hromadu pſchindže, kiz rěč bóřhy na prashenja nabožiny pſchecz. „Sa njewopſchijam“, ſekar rjeſny, „ſo móže taſ wjele-ſtronſy ſdželany muž, kaſkiž Wy ſeje, hischče do tajfich starsich baſkow wéricz.“

„Snjeſ doktoro“, předar ſnapſchecziv, „pſchedſtajcze ſebi ras, wy cžinjeſche ſe ſhonjenje, ſo nekaſki ſekarſki ſrědk wěſtu ſho-roſcz bjes wuſsacza hoji; ſtajcze pad, ſo buſcheze wy ſam ſ tymle ſrědkom ſmjerči wutorhneny, a ſo poła ſto patientom, kotrež macež ſekowacz, bjes wuſsacza tón ſam ſ dobru wuſpěch wob-ſedžujuſe: njebyſcheze wy dowěrjenje ſ temule ſekarſtvu měli?“

„Sso ſamo roſhym!“ ſekar wotmoſli.

„Taſ je tež ſ křeſeſzijanstwo“, duchotom poſractowasche, „moja wéra wotpočjuje na ſhonjenju; njech druſy wó baſkach

ręczę, ja wem, schtoż hym żam na żebi a pala drugich na-
shonil. Moja wutroba bę něhdyn pełna njepokoja a njemera; ja
njewiedzach, k čemuż hym na żwécze; ja njemějach żaneho wot-
młowjenja na najważniſche praſchenja. Duž je ho Bóh nade-
mnu žmiliſ a mje k wérje dorwiedł; wot teho rzaža hym druh
człowiek a mam nětlo mér a tróscht a wscho, schtoż potrjebam.
A schtoż hym ja naſhonil, to žu wot mnogich lęſtaków žem
wjele thžaz człowiekow ſhonili."

Lěšat mjeſczeſche, żane žłowo ſazpieża wjazy psches jeho
hubje njepichindże. —

S bliska a ſ daloſa.

— **S Noweje Schězenzy.** Swoj ſloth ſwaſh žwyczeſchtaj džen-
27. juſija w Nowej Schězenzy wunjeſtař Hantrij Wuschik a jeho
mandželska Augusta rodž. Neumannez. Mandželski je khrony a
częſzzy blyſchi, hewał paſt wjefeli ho dobreje ſtrwoſeſe na czèle
kaž na dufchi a žwēru dželo po domje wobſtara. Mandželska je
czila a czerſtwa. Woſhadny farar Kschijan-Rakečanski pñzohno-
wa jej w domje a pschepoda jimaſ ſbožopſchecza krajneho kon-
fiftorſtwa, kaž tež czeſtny dar pruskeho kniežeſtwa. Narodžilo je
ho Wuschikez mandželskimaj 11 džeczi, 27 džecidžeczi a 5 džeczi
wot džecidžeczi. Žiwych je jich hromadže 35. S nich je 12
w Amerizy. Bóh luby ſtates wobradž jimaſ po prózy a ſtar-
ſzotw połnym ſtiwjeniu žlónčny ſtiwiatol.

— **Do Hrodziſcheza** pscheproſchuje naſcha žudowaza mložina
na žwoju 45. hlownu ſchadžowaniku ſa dženža a jutſje. Dženža
popoſdnju ½3 hodž. je hlowna ſhromadžisna ſtudowazeje mlo-
žiny, w kotrejž móžesč nadrobnishe ſhonicz wo džele a prózowa-
nju a wojowanju naſchich ſtudowazych. Wjeczor w 7 hodž. je
potom ſabawa a jutſje pschitamkne ho k tomu wulſet do ſkale.
Tuž, Eſerbj, ſhwatajce do Hrodziſcheza. Naſcha ſtudowaza
mložina ma pschi nětčiſtich hofpodařskich wobſtejnosczech czeſke
ſtiwjenje tam na ſchulach, woſebje na univerſitach. Tuž wo-
połažmy jec psches to, ſo ju na jeje hlownej ſchadžowanzy wopyta-
my, žwoj džak, ſo tola pschětrawa a wutrawa a ſa naž Eſerbów
džela. A potom, my mamy towarzſtvo pomožy ſa ſtudowazu
mložinu! Šsmy my woſchitzh hižo tu žobustawh ſi wěſtym čaſzej
pschiměrjenym pschinotſhkom abo hym tu hižo ſapołozili žwoj
woſebith dar ſa to, ſo by ho ſtudowazym ſmóżniſko, ſtudije deko-
nječ, a czeſke hofpodařſke wobſtejnoscze pschewinycz. —

— **W Noſacziſtach** ſteji Boži dom, kotrež daloto won do do-
ſinow k ranju a k połnožy ſtrowi thžy a hona a měſtacžko Wóſ-
borſ. S jeho wěže roſnoschuja harmoniſzy kliničaze ſwonu —
tam wižajo wot dotwarjenja žyrkweje w lęce 1679, njewicža-
nywſhi tež we wulſej wójniſe ani do lijernjow ani do někaſkich
czemniſych kutoſ — žwoje ſyntki daloſo do kraja, — bohužel niž
pschego psches zyſtu woſhadu, kotrež je zyſta bólę k połodniu a
k wjeczoru roſležana. Napohlad Božeho doma, kotrehož wěža
bę drje něhdyn žobu ſ twjerdiſiſnu, je nadpađny hižo tchodla,
dokelž ho ſběha psched roſpadankami a ſchomiflami stareho hroda.
Wot ſańdzeſte naſymy ſem je k tomu zyſty Boži dom nowu
ſwonkownu drastu wobleczeńy a ſtrowi ežim pscheczelniſho do-
runinow. Woſhadu je ſo loni naſymu ſmužila, to dželo, kotrež
bę 1914 ſapocžane, kotrež paſt wójna ſkay, ſ nowa ſapocžecz a
pschewjescz, ſ najmjeſtſha zyſte wobnowjenje žyrkwiežki wot won-
ſach a tež ſmutsach a wiporjedzenje tſechi. Tepjenje, kotrež
běchmy 1914 hižo ſapocželi twaricž, wſchak wostajichmy, držbja
tolu tež woſhadu, kotrež maja ſamo dwaj parnej fotolaj ſa žyr-
wine ſtepienje, nětlo ſwjetſha abo pschego w njewutepjenym Bo-
žim domje ſo ſhromadžowacž, a my to do zyſta hinaſ ſwucženi

njebečhmy. Sa to paſt běchmy ſebi hižo we wójniſe nowe piſhceſele
wot miſchtra Gule ſatwaricž dali, dokelž běchu naſche ſtare do-
ſlužile. Woſhadu je loni nětlo naſdala w pjeniſach to, schtož
tſechu žyrkweje a faru ſebi žadasche, a je potom w ſornach rahro-
madžila to, schtož bę niſne, ſo býchmy zyſty Boži dom wot won-
ſach, tež čaſznik, wobnowili a ſapocželi ſ wobnowjenjom ſmutska.
Hacž ſe ſermuſchi bę ſwonkowne wobnowjenje a woſtarniſhę ſo
hotowe. Tola, to nam njebě doſež. Wobnowlachny ſtejch,
muriſe a ſeſeny a dale potom tež woſarbičny ſ nowa ſubje,
piſhceſele — woſtar a klettka buſchtej ſ woſtarniſhę ſo wobnowje-
nej — a ſkonečnje tež ſawki. Hacž ſredki ujedeſhah iču, pom-
hachu woſhadni, podpjerani pschego wot kollatora hrabje ſ Bressler,
ſ nowej ſběrku ſornow a pjenies a psches to, ſo ho ſam ſ gratu
piſhimachu a žobu dželachu. Tač bu nam móžno, ſo tež na to
hýchce ſbytkne ſmužicž a woſna wot wonſach a ſmutsach ſi ſub-
bicž. A tole je nětlo tež dokonjane, a hdź ſu pschi poſlednim
woblicženju wczera nětore thžaz ſobrachowau ſu k doſaplače-
nju, budže tutón ujedostat k wěſeſe wurunany, předy hacž cžitarjo
tuto ſopjenko do rukow doſtanu. Tač mamy nětlo naſch Boži
dom zyſty wobnowjeny, tež draſtowu ſomoru a piſhitwark. Ženož
dwě malej rumnoſci wýſche rowniſhę cžafate; hýchce na to,
ale wěſeſe niž wjazy doſho. Tež naſchej žwěčnikaj jaſnitaj ſo
w nowym blyſchezu, mjeňſhemu možaſnemu ſopemhachu k tomu
naſche mloždy holzy, wjetſhemu ſchleſicžanemu ſi wjele ſtow-
kuſtow ſhotowjenemu, paſt žony ſ woſhadu. — Tač je ſebi Noſaczi-
čanska woſhadu ſtajila rjanu pomnik luboſeſe k Božemu demej
a ſe králeſtve krala Jeſuſa w tutym čaſzu. Je dže tola nimo
tutych ſběrkow w ſańdzeſtym ſeſe ſ jenej ſběrku woſplacžila doſ
woſhadu a ſ druhzej ſběrku ſwiedka ſredki ſa druhé potrjebu wo-
ſhadu. A hdź je woſhadu nětlo na tym, ſa to, schtož je niſne a
trěbne we woſhadze a Božim domje, ſ nowa ſběrku wuhotowacž,
njebudže drje ſo nichtón dlihiež a ſomdžicž, ale budže ſažo žobu
pomhacž, taž to jemu pschida ſamoženje a wutroba! Š dobom je
ho tež woſko naſcheho wójnskeho pomnika — běchmy ſebi mjes-
tmi přenimi, kotsiž žwojim padnjenym pomnik wěnovalchu, —
nětlo po wobnowjenju to poſlednie dželo ſtaſo. Ŝeleni ſo tam
mložnje; mamy nadžiju na to, ſo njeſſu morvi ale živi, kežje
tam rjenje, luboſeſ ſam ſenje njewuhaſnje! Naſch pomnik je
ſ dobom debjeſtka ſa naſch Boži dom, kotrež je, woſebje poła
wěžywſtojnych, ſa rjanu wuſhtwalent, a namaka pschipoſnacze
woſebje tež poła zuſyč, kotsiž naſh wopytuja, ie dže tež něſhoto
woſebite a originalne, niž po druhim ſložene. — Hdź je ſebi
Noſaczičanska woſhadu ſ tutym wſchém tajſi pomnik ſtajila,
čini nětlo tež wěſeſe wſcho, ſo je to tež žiw pomnik a ſrona
žiwa ſ nim a w nim!

— **Listowanje.** R. w P. ſa 12. po Tr. — M. w Buk. ſa
13. po Tr.

Biblija — čaſ — człowjek.

34. thđen, wot 19. hacž do 25. augusta.

19. dwanata ujedžela po žw. Tr. ſap. ſl. 12, 1—11. —
ſh. 161. — Hebr. 8.
20. pónđela. Pſ. 120. — ſh. 256. — Hebr. 9, 1—10
21. wutora. Pſ. 121. — ſh. 361. — Hebr. 9, 11—28
22. ſrjeda. Pſ. 122. — ſh. 406. — Hebr. 10, 1—22.
23. ſchitwark. Pſ. 123. — ſh. 412. — Hebr. 10, 23—39.
24. piat. Pſ. 124. — ſh. 440. — Hebr. 11, 1—13.
25. ſobot. Pſ. 125. — ſh. 304. — Hebr. 11, 15—40.

Czijſhez ſsmolerjez knihičiſhčeſte ſi knihaſte,
ſap. družſtvo ſ wobm. rukowanjom w Budyschinje.